

Soạn bài: Trợ từ, thán từ

Soạn bài: Trợ từ, thán từ

I. Kiến thức cơ bản

1. Trợ từ

a. Nghĩa của các câu (trong sách giáo khoa) có chỗ khác nhau:

- Nó ăn hai bát cơm: nói lên sự việc khách quan.
- Nó ăn những hai bát cơm: ngoài ý nghĩa khách quan, còn có ý nhấn mạnh đánh giá việc nó ăn hai bát cơm là nhiều.
- Nó ăn có hai bát cơm: đánh giá nó ăn hai bát cơm là ít, không đạt mức bình thường.

Câu 2: Như vậy các từ "những" và "có" ở các câu trong mục 1 là dùng để đánh giá, nhấn mạnh sự vật, sự việc được nói đến trong câu.

2. Thán từ

a.

- - "Này" là tiếng thốt ra để gây sự chú ý của người đối thoại.
- - "A" trong trường hợp này là tiếng thốt ra để biểu thị sự tức giận khi nhận ra một điều gì đó không tốt.
- - "Vâng" là thể hiện sự đáp trả lời người khác.

b. Nhận xét về cách dùng các từ: này, à, vâng bằng cách lựa chọn những câu trả lời đúng:

- (a) Các từ ấy có thể làm thành một câu độc lập
- (b) Các từ ấy có thể dùng cùng những từ khác làm thành một câu và thường đứng đầu câu.

II. Luyện tập

Câu 1: Các từ là trợ từ trong các câu

- a. *Chính* thầy là hiệu trưởng đã tặng tôi quyển sách này
- c. *Ngay* tôi cũng không biết đến việc này
- g. *Cô* ấy đẹp ơi là đẹp
- i. Tôi nhắc anh *những* ba bốn lần mà anh vẫn quên.

Từ *chính* ở câu (b) là tính từ, bổ sung ý nghĩa cho danh từ đứng trước, các từ ở câu (d), (e), (h) không phải là trợ từ

Câu 2: Giải thích nghĩa của các từ:

- **a.** Lấy: từ dùng để nhấn mạnh mức tối thiểu, không yêu cầu hơn
- **b.**
- Nguyên: chỉ có như thế, không có gì thêm, gì khác.
- Đến: từ biểu thị ý nhấn mạnh về tính chất bất thường của một hiện tượng để làm nổi bật mức độ cao của một việc.
- **c.** Cả: Từ biểu thị ý nhấn mạnh về mức độ cao hơn.
- **d.** Cứ: Từ biểu thị ý nhấn mạnh thêm về sắc thái khẳng định, không kể khách quan như thế nào.

Câu 3: Chỉ ra các thán từ:

- **a.** này, à
- **b.** ấy
- **c.** vâng
- **d.** chao ôi
- **e.** hỡi ơi

Câu 4: Nghĩa của các thán từ:

a.

- Ha ha: từ gọi tả tiếng cười to tỏ ý thoải mái.
- Ái ái: tiếng thốt lên khi bị đau đột ngột

b. Than ôi: biểu thị sự đau buồn, thương tiếc.

Câu 5: Ý nghĩa câu tục ngữ "*Gọi dạ bảo vâng*" khuyên bảo chúng ta cách dùng thán từ gọi đáp biểu thị sự lễ phép.